

Samenvatting bezwaren Kraaijenhorstcomité tegen permanent crossterrein (versie 08/04/2009)

In Brecht werd een actiecomité opgericht tegen de aanleg van een permanent crossterrein (officieel: terrein voor geluidshinderlijke sporten) ter streke Kraaijenhorst. Het actiecomité bestaat uit buurtbewoners, inwoners van Brecht en Malle, landbouwers en natuurliefhebbers. De volgende 23 verenigingen en organisaties hebben tot dusver de bezwaren van het actiecomité onderschreven:

1. Landelijke organisaties:

- Boerenbond
- Natuurpunt
- GROEN !

2. Regionale organisaties:

- Vzw Red de voorkempen
- Bedrijfs Gilde Malle-Zoersel

3. Lokale organisaties:

- Landbouwraad Brecht
- Bedrijfs Gilde Brecht
- Groene Kring Brecht
- Wildbeheereenheid Groot Brecht HVV
- KVLV Brecht
- KVLV St.-Lenaarts
- GROEN ! Brecht
- GECORO Malle
- Milieuraad Malle
- Milieuraad Zoersel
- Landelijke Gilde Westmalle
- vzw Heidsie
- KWB Westmalle
- KAV Westmalle
- KVLV-AGRA gewest Malle
- CD&V Malle
- GLIM Goed Leven In Malle
- Oxfam WW Zoersel

1. Situering en context

Het crossterrein is gelegen in een uitbreidingszone van een kleiontginningsgebied met nabestemming landbouw. Het ligt in het uiterste zuiden van Brecht (Sint-Lenaarts), vlakbij de noordelijke grens met Malle. In het nabestemmingsplan uit 1998 werd voorzien dat de putten moeten worden opgevuld tot het maaiveldniveau. Op 19 juni 2008 werd aan Floren en Cie hiervoor een milieuvergunning verleend. De uitvoeringstermijn bedraagt 10 jaar.

Sinds 1989 wordt het terrein gebruikt als niet-permanente omloop voor allerlei crossactiviteiten. Momenteel worden er voornamelijk "crazy crosses" met auto's georganiseerd. Slechts drie maal per worden er motorcrossen georganiseerd.

De motorcrossclub Sint-Lenaarts kreeg in 1993, 1998 en 2003 milieuvergunningen klasse 1 voor deze crossactiviteiten. Op 7 maart 2008 werd, laattijdig, een nieuwe milieuvergunningsaanvraag ingediend. De deputatie van de provincie Antwerpen verleende op 26 juni 2008 een milieuvergunning klasse 1 voor uitbating van een permanent motorcrosscircuit, waartegen een aantal buurtbewoners en het actiecomité bezwaar hebben ingediend. Vlaams minister Hilde Crevits heeft op 27 maart 2009 beslist om de vergunning te bevestigen, maar bijkomende voorwaarden op te leggen. Een deskundige moet binnen 3 maanden na deze beslissing een geluidsstudie opstellen en binnen 6 maanden moeten de geluidsbeperkende maatregelen zijn uitgevoerd.

Daarnaast heeft de Vlaamse regering op 14 december 2007 beslist om het terrein te selecteren voor motorcross en autocross. Er komt een permanent crossterrein van 23,5 hectare groot. Er zal kunnen worden getraind op woensdagen van 13 tot 21 uur en op zaterdag van 13 tot 18 uur en er kunnen 3 motorcrosswedstrijden en 5 autocrosswedstrijden per jaar worden georganiseerd. De ontsluiting zal gebeuren via de Oostmallebaan/Sint-Lenaartsebaan. De provincie Antwerpen wil deze beslissing uitvoeren door via een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan de bestemming van het terrein wijzigen van nabestemming landbouw naar nabestemming recreatiegebied.

2. Juridische bezwaren tegen de verleende milieuvergunning

2.1. Strijdigheid met nabestemming

De crossactiviteiten zijn zonevreemd: ze horen niet thuis in een ontginningsgebied, noch in een landbouwgebied. Er kan wel recreatief medegebruik worden toegestaan, mits ze door hun beperkte impact de nabestemming landbouw niet in het gedrang brengen. Hoe dan ook kan dit slechts occasioneel worden toegestaan (art. 145 sexies §2 DRO).

Vermits er een milieuvergunning is verleend om de putten op te vullen, brengt de milieuvergunning voor de crossactiviteiten de realisatie van de nabestemming in het gedrang, omwille van de milieuverontreiniging die dit met zich meebrengt.

2.2. Grote impact op de omgeving

De vergunde activiteiten zullen een grote impact hebben op de omgeving (geluidshinder, verkeersoverlast, natuurschade). Er is niet aangetoond dat er een slechts een beperkte impact zou zijn.

2.3. Meer dan occasioneel gebruik

Er werden 10 wedstrijddagen en 10 testritdagen vergund. Hierdoor is er geen sprake meer van occasionele activiteiten.

2.4. Inbreuk op Vlarem II

De verleende milieuvergunning is in strijd met de bepalingen in Vlarem II over omlopen voor motorvoertuigen. De exploitant neemt immers quasi geen maatregelen om de geluidsproductie te beperken.

2.5. Niet naleving MER-plicht

Voor permanente race- en testbanen voor gemotoriseerde voertuigen van 5 ha of meer moet een milieueffectenrapport worden opgemaakt. Dit is niet gebeurd.

2.6. Inbreuk op gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Brecht

Het crossterrein is gelegen vlakbij enkele beschermde natuurgebieden (het Klokkeven, de Volharding en de Brechtse Heyde). In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van 2004 duidt de gemeente Brecht (in de gewenste ruimtelijke structuur) het gebied waar het crossterrein gelegen is, aan als aandachtsgebied voor de natuur en stelt de gemeente dat het gelegen is in een droog verbindingsgebied. De verleende milieuvergunning gaat dus in tegen deze door de gemeente Brecht gewenste ruimtelijke bestemming.

3. Juridische bezwaren tegen de bestemmingswijziging

3.1. Strijdig met Vlaams structuurplan

Het Vlaams structuurplan stelt dat dergelijke crossterreinen niet thuishoren in het buitengebied. Dit is enkel mogelijk wanneer er al vergelijkbare recreatieve infrastructuur aanwezig is, wat niet het geval is: een hal voor ruiters en een voetbalterrein zijn niet vergelijkbaar qua ruimtelijke impact.

4.2. Overschrijding draagkracht van de omgeving

Dergelijke inrichting overschrijdt de draagkracht van de omgeving en is niet verenigbaar met de omgeving.

4. Feitelijke bezwaren tegen het permanent crossterrein

4.1. Geen lokaal draagvlak

Op 2 december 2007 werd door 300 buurtbewoners bij stormweer betoogd tegen de komst van een permanent crossterrein. Op 18 mei 2008 namen nog eens 600 mensen deel aan een protestfietstocht door Brecht en Malle. Beide acties haalden de TV-nieuwsuitzendingen van VRT en VTM. Er werden al meer dan 1500 handtekeningen verzameld tegen het permanent crossterrein.

4.2. Lawaaihinder

De buurtbewoners vrezen dat hun buurt onleefbaar wordt omwille van het lawaai en dat de waarde van hun eigendommen drastisch zal verminderen. Sommige buurtbewoners wonen op minder dan 75 meter van het crossterrein. Ook de dorpskernen van Oostmalle, Westmalle, Sint-Lenaarts en zelfs Rijkevorsel hebben last van het lawaai. Dat is niet erg als er enkele wedstrijden per jaar zijn, maar het wordt een probleem wanneer er wekelijks zal worden gecrost met auto's en motors die elk meer dan 100 decibel produceren.

4.3. Gezondheidsrisico's

Auto's en moto's stoten veel fijn stof uit. In de milieuvergunning zijn geen voorwaarden opgelegd voor de beperking van de uitstoot (bv. roetfilters of permanente beregening). De aanvrager wilde dit ook niet, omdat dit de werkzaamheden voor het opvullen van de putten zou kunnen hinderen. Dit is een enorm risico voor de omwonenden, de fietsers die de fietroutes gebruiken die langs Kraaijenhorst lopen en de dieren.

Bovendien hebben de omwonenden en de landbouwers last van ronddwarrelend kleistof tijdens de crossactiviteiten.

4.4. Bezwaren landbouwsector

De landbouwsector is tegen de aanleg van dit crossterrein. Nu is het terrein ingekleurd als kleiontginningsgebied met nabestemming landbouw. De provincie wil de nabestemming wijzigen naar recreatiegebied. Nochtans gaat het om 23,5 ha waardevol landbouwgebied dat

teloorgaat, terwijl de afbakening van landbouwgebieden op niveau van het Vlaams gewest moeizaam verloopt. Bovendien zijn heel wat landbouwgronden onbereikbaar wanneer er wordt gecrost.

4.5. Verkeershinder

De organisatie van 10 crosswedstrijden per jaar betekent 10 maal per jaar verkeershinder veroorzaakt door auto's van duizenden toeschouwers en zwaar materiaal van deelnemers. Er is geen parkeerplaats voorzien. Bovendien is het decretaal niet mogelijk om verharde parkeerplaatsen aan te leggen in ontginningsgebied. Er zijn ook geen afgelegen parkeerplaatsen voorzien met pendelbussen. Gedurende 10 weekends per jaar kunnen landbouwers niet op hun velden om hun werk uit te voeren. Fietsroutes die langs Kraaijenhorst lopen, worden onderbroken.

4.6. Bedreiging Landschapspark De Voorkempen

De realisatie van dit plan is onverenigbaar met de toetreding van de gemeente Brecht tot het Landschapspark Voorkempen, waarvan ook de gemeenten Antwerpen, Brasschaat, Kapellen, Malle, Ranst, Schilde, Schoten, Stabroek, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven en Zoersel lid zijn, naast diverse verenigingen uit de sectoren natuur, landbouw, recreatie en jacht. Het samenwerkingsverband is opgericht om gezamenlijk te werken aan een duurzame verweving van landbouw, landschap en recreatie in de Voorkempen. Bij die verweving dienen de betrokken gemeenten te streven naar de bescherming van natuur en landschapswaarden.

4.7. Ongunstige adviezen

Zowel de Provinciale Milieuvergunningscommissie als de dienst Ruimtelijke Ordening van het Vlaams gewest gaven een ongunstig advies over de verleende milieuvergunning. Deze bezwaren werden echter nauwelijks weerlegd door de deputatie van de provincie Antwerpen.

4.8. Dubieuze houding gemeente Brecht

De gemeente Brecht gaf een ongunstig advies over de op 19 juni 2008 verleende milieuvergunning voor het ontginnen van een kleigroeve door te stellen dat “de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting die door de gevraagde exploitatie worden gevraagd, niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt.” Tezelfdertijd adviseerde de gemeente Brecht gunstig voor de milieuvergunning voor de organisatie van 10 crosswedstrijden.

5. Zijn er alternatieven?

Het actiecomité is niet tegen motorcross: er moet ruimte zijn om te crossen. Alleen is de voorgestelde locatie in Brecht niet geschikt omwille van de hinder voor duizenden omwonenden. Bovendien zullen de meeste wedstrijddagen worden ingevuld door autocrossers, die voornamelijk uit Nederland komen. Het zou beter zijn indien de Vlaamse regering op zoek zou gaan naar plaatsen waar er al veel geluid wordt geproduceerd, zoals naast een autosnelweg of een haven.

Dit is niet gebeurd. In de provincie Antwerpen overweegt men 3 permanente crossterreinen in te richten, terwijl er in de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant geen terreinen geselecteerd, omdat er geen maatschappelijk draagvlak voor bestaat. Bovendien verklaarde de kabinetschef van minister Anciaux dat de Vlaamse regering niet bereid zou zijn om te investeren in crossterreinen.